

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 *Titlul actului normativ*

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și pentru completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii prezentului act normativ*

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Finanțelor:

- ținând cont de necesitatea creșterii eficienței colectării obligațiilor bugetare, în scopul asigurării unei mai bune încasări la bugetul de stat a accizelor,
- ținând cont de faptul că predictibilitatea și stabilitatea fiscală joacă un rol important, precum și de solicitările mediului de afaceri din industria alcoolului și băuturilor alcoolice privind introducerea unui calendar de creștere graduală a nivelului accizei la vinuri, băuturi fermentate, produse intermediare și alcool etilic, în vederea creșterii volumului pieței, concomitent cu nivelul taxelor colectate la bugetul de stat,
- având în vedere că neadoptarea în regim de urgență a acestor măsuri, poate avea consecințe negative, în sensul că ar putea genera reducerea activității economice operatorilor economici din domeniul alcoolului și băuturilor alcoolice, precum și creșterea pieței negre, consecințe ce ar putea conduce la scăderea veniturilor bugetare din accize,
- luând în considerare că situația prezentată impune adoptarea de măsuri imediate în vederea stabilirii cadrului normativ potrivit, neadoptarea acestor măsuri, cu celeritate, poate avea consecințe negative, în sensul neasigurării încasărilor veniturilor din accize la bugetul de stat.
- Întrucât în cadrul activităților derulate în baza Acordului de servicii de asistență tehnică rambursabilă privind Îmbunătățirea cadrului fiscal din România, încheiat în contextul Planului Național de Redresare și Reziliență (P178899), aferente Componentei C8 - Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii, Jalonul 237 - I.7 Asistență tehnică pentru revizuirea cadrului fiscal pentru proiectarea unui sistem informatic care permite implementarea unui model automat de evaluare a proprietăților, au fost realizate anumite etape procedurale în ceea ce privește standardizarea și restructurarea datelor și informațiilor necesare în contextul dat, inclusiv pentru cele transmise de către notarii publici prin Declarația formular 208 - Declarația informativă privind impozitul pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal. Astfel, în continuarea operațiunilor specifice de standardizare și consolidare a datelor pentru implementarea sistemului informatic, se impune crearea posibilității notarilor publici de a solicita organului fiscal înregistrarea fiscală a unei persoane nerezidente care nu deține cod de identificare fiscală, făcând posibilă analizarea cu acuratețe a datelor raportate și cuantificarea rezultatelor obținute în raport cu dezideratul de politică publică din domeniul impozitării proprietății.

2.2. Descrierea situației actuale

I. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Titlul VIII - Accize și alte taxe speciale

În perioada 2022 - 2024, nivelul accizelor pentru vinuri, băuturi fermentate, produse intermediare și alcool etilic a fost majorat succesiv, respectiv prin Ordonanța Guvernului nr. 16/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale, Legea nr. 370/2022 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 16/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale și Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung.

În prezent, nivelul accizelor pentru vinuri, băuturi fermentate, produse intermediare și alcool etilic este prevăzut la nr. crt. 2 - 4 din anexa nr. 1 de la Titlul VIII – Accize și alte taxe speciale din Codul fiscal, iar potrivit art. 342 alin. (1) din Codul fiscal, nivelul accizelor aplicabil de la data de 1 ianuarie a fiecărui an se actualizează cu creșterea prețurilor de consum din ultimele 12 luni, calculată în luna septembrie a anului anterior celui de aplicare, față de perioada octombrie 2014 - septembrie 2015, comunicată oficial de Institutul Național de Statistică.

II. Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală

Art. 83 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, stabilește unele prevederi speciale privind înregistrarea fiscală a persoanelor nerezidente. În ceea ce privește înregistrarea fiscală, potrivit art. 82 din Codul de procedură fiscală, orice persoană sau entitate care este subiect într-un raport juridic fiscal se înregistrează fiscal primind un cod de identificare fiscală. În cazul persoanelor fizice care nu dețin cod numeric personal, codul de identificare fiscală este numărul de identificare fiscală atribuit de organul fiscal. Astfel, orice persoană sau entitate care este subiect într-un raport juridic fiscal se înregistrează fiscal primind un cod de identificare fiscală. În cazul în care, un subiect de drept fiscal nu și-a îndeplinit obligația de înregistrare fiscală potrivit art. 82 alin. (7) din același act normativ, organul fiscal central poate să înregistreze, din oficiu sau la cererea altei autorități care administrează creanțe fiscale, persoana sau entitatea care nu s-a înregistrat fiscal, fără a fi reglementată și situația în care, în scopul îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de lege, o persoană nerezidentă care nu deține cod de identificare fiscală să fie înregistrată și la solicitarea unui notar public. Astfel, notarii publici, când autentifică anumite acte juridice, este important să identifice persoanele implicate. De exemplu, într-un contract de vânzare-cumpărare în cazul în care cumpărător este un nerezident identificarea se poate realiza și prin menționarea în contract a codului de identificare fiscală atribuit de organul fiscal respectivei persoane.

Subliniem că, în cazul prezentat anterior, persoana nerezidentă devine subiect al raportului juridic fiscal și implicit contribuabil din perspectiva impozitelor și taxelor locale.

Pe de altă parte, notarii publici au obligația calculării, încasării și plății impozitului pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal, context în care au obligația depunerii Declarației informative privind impozitul pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal (formular 208) în care trebuie să completeze și informații care privesc fiecare beneficiar de venit, respectiv codul numeric personal sau numărul de identificare fiscală, atribuit de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, cu ocazia înregistrării fiscale.

2.3. Schimbări preconizate

I. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Titlul VIII - Accize și alte taxe speciale

Se propune introducerea unui calendar de creștere graduală a nivelului accizelor pentru vinuri, băuturi fermentate, produse intermediare și alcool etilic în vederea asigurării predictibilității fiscale pentru operatorii economici din domeniul alcoolului și băuturilor alcoolice. Totodată, se propune exceptarea de la prevederile privind actualizarea cu creșterea prețurilor de consum, a nivelului accizelor pentru vinuri, băuturi fermentate, produse intermediare și alcool etilic, având în vedere faptul că pentru aceste produse se introduce un calendar de creștere graduală a nivelului accizei pentru perioada 2025 -2026, nivel calculat pe baza ratei mediei anuale a inflației din anul 2024.

II. Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală

Se propune completarea art. 83 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, cu un nou alineat, alin. (4¹) în sensul că un subiect de drept fiscal care nu și-a îndeplinit obligația de înregistrare fiscală, poate fi înregistrat din oficiu de organul fiscal central și la solicitarea unui notar public în scopul îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de lege, în considerarea faptului că, potrivit actelor normative de organizare și funcționare a activității notariale, notarii publici sunt investiți să îndeplinească un serviciu de interes public și trebuie să identifice persoanele fizice/juridice iar codul de identificare fiscală este un element de identificare al acestora.

Neimplementarea măsurilor propuse va conduce la efecte negative asupra îndeplinirii țăntelor asumate și consecințe agravante asupra derulării procesului privind impozitarea pe proprietate.

2.4. Alte informații:

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Măsura în domeniul accizelor are un impact pozitiv asupra mediului de afaceri, întrucât contribuie la susținerea activității economice a operatorilor economici din domeniul alcoolului și băuturilor alcoolice.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mld. lei (RON) -						
Indicatori	Anul 2024	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus:		+48,63 mil. lei	+57,84 mil. lei			
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus:						
4.3. Impact financiar, plus/minus:						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
4.8. Alte informații: Impact bugetar estimat din accize: - pentru anul 2025 +48,63 mil. lei; - pentru anul 2026 +57,84 mil. lei.						

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ:

Nu este cazul

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ se avizează de Consiliul Legislativ.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Proiectul de act normativ se avizează de Consiliul Economic și Social.

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea prezentului act normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în data de pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor (www.mfinante.gov.ro).

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a
Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și pentru completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală.

Ministrul finanțelor
Marcel-Ioan BOLOȘ

AVIZĂM FAVORABIL:

VICEPRIM-MINISTRU
Marian NEACȘU

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Alina-Ștefania GORGHIU